

Jogi aktusok az Ószövetségben

Az Ószövetségben az aláírás és a pecsét helyett mindkét felet kötelező jelképes cselekedetekkel hitelesítették a jogi szerződéseket.

3. oldal

Az esszéus mozgalom

Jézus korában létezett egy olyan vallási csoportosulás, melyről a Biblia említést sem tesz, de a kutatók óriási jelentőséget tulajdonítanak neki.

3. oldal

Egy börtönlelkész gondolatai

„Nem számítottam rá, hogy valaha börtönlelkézszi szolgálatot fogok végezni. Egyszer csak váratlanul rám talált ez a szolgálat.”

4. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2015. FEBRUÁR XXVI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

KRISZTUS FOGLYA

Pál apostol a börtönből írja, hogy ő Jézus Krisztus foglya. Bár római katonák tartották le, a római birodalom jogrendszere alapján tartották fogva, Pál mégsem tekinti magát fogolynak. Miért nem? Azért, mert már letartóztatása előtt fogoly volt. Krisztus foglya. Akit egyszer foglyul ejt Jézus Krisztus szeretete és kegyelme, azon már nem fog világi bírók határozata: bármi történjen, ő már fogoly Krisztusban. Ez a fogság pedig a szabadság teljességét jelenti. Szabadságot Isten országának szolgálatára, szabadságot az Ige hirdetésére, és szabadságot a hitvalló életre. Az igazi szabadság az,

amikor nem kell olyat tenned, amit nem akarsz. Amikor nem kényszerít senki és semmi arra, hogy vétkezz, amikor a kísértés nem tud rávenni semmire. Az igazi szabadság az, amikor tudsz nem-vétkezni. Pál nem csupán a Krisztus foglyaként megtalált szabadságért örül a fogságának. „Értetek fogoly” – írja az efézusi gyülekezetnek. Nem miattatok, hanem értetek. Azt az Igét, aminek a hirdetésért vetettek börtönbe – mondja Pál –, a ti üdvösségetekért hirdetem. Nem az én szabadságom itt a fontos, hanem a ti találkozásotok Jézus Krisztussal! Pál szabad. Saját vágyaitól, akaratától, félelmeitől is.

AZ IDŐ FOGSÁGÁBAN

A minap érdekes cikket olvastam arról, hogy mennyire hiányzik életünkől, kapcsolatainkból a minőségi idő. Családi, baráti, egyszóval közösségi együttléteink egyaránt nélkülözik a minőségileg értékes, felszabadító és megnyugtató, egymással együtt töltött időt. Az olvasott cikk megemlítette, hogy a társadalomra veszélyes fogyasztói viselkedés, a „jól akarom érezni magamat” gondolata kezd elharapózni a családi kapcsolatokban, a közösségi együttléteinkben. Nem számítanak már a másik ember érzései. Nem számít már, hogy mi zavarja őt, hogy mi esik jól neki, hogy minek örülne, vagy mi vigasztalna meg igazán. Nem számít semmi, csak én, az én érzéseim, az én örömöm, az én boldogságom. A magas fokú önzés személyiségünk részeként uralma alá hajt mindent és mindenkit a környezetünkben, és kapcsolataink emiatt sorvadnak el, épülnek le.

Elgondolkoztam, mi lett volna, ha Isten is így gondolkozott volna az ember megváltásával kapcsolatban. Ekkor nagyon megdöbbenem és megijedtem. Nem lenne Krisztusunk. Nem lenne Megváltónk, és nem lenne megváltás sem. Szörnyű. Egy önző Isten nem látta volna szükségét annak, hogy egy gyöngye gyermek képében küldje el Fiát a földre. Nem érezte volna fontosnak azt, hogy a felnőtt Krisztus cselekedetei által megmutassa, őt érdekli az ember élete és sorsa. (folytatás a 2. oldalon)

AZ IDŐ FOGSÁGÁBAN

(folytatás az 1 oldalról)

Egy önző Isten nem látta volna értelmét annak, hogy Egyszülöttét feláldozza az emberért, értünk. Belegondoltunk valaha ebbe?

Isten nem azt nézte, hogy neki mi esik jól. Azt nézte, hogyan tegye az ember számára elérhetővé önmagát. Az idő felett álló Isten belépett az emberi időbe, hogy testté lett szeretetében, Krisztusban minőségi időt ajándékozzon az embernek. Ebben a minőségi időben ajándékozza meg Isten az embert önmagával, és adja vissza istenképűségét az embernek. Sőt ebben a minőségi időben találkozhat ember az emberrel. Krisztusban kapom vissza önmagam, családtagjaimat, barátaimat, a „testvért”, mindenkit és mindent, amitől eddigi önzésem megfosztott engem.

Végül is a minőségi időben Isten cselekszik értem és általam, ezért jó az Isten kezébe adni az időmet, életemet, mert többet nyerek, mint amit odaadok. Családot nyerek, fiúságot nyerek, életet nyerek. Ezért valljuk boldogan a zsoltarossal együtt: „életem ideje kezében van”.

SZAKÁCS ZOLTÁN

Nincs időm imádkozni, nincs időm templomba menni. Valóban nincs? Vannak foglalatosságok, melyek felőrlik az értékes időt. Nem illő dolgokkal foglalkozni rosszabb a semmittevésnél. A semmittevés ugyanis az, amikor magunkat akarattal kivonjuk az események sodrásából, mert nem akarunk beleavatkozni semmibe, nem akarunk változtatni semmin. Ez néha hasznos, mert tevékenységünkkel sokszor többet ártunk, mint amennyit használunk. Hamis dolgokkal foglalkozni viszont pusztító munka, mivel úgy avatkozunk bele dolgokba, hogy annak hatását felmérni nem tudjuk, és tevékenységünkön önnön becsvágyunknál egyéb magyarázatunk nincsen. Egy dolog hasznosságát legjobban a ráfordított idő értékében lehet lemérni. Csak hogy legtöbbször nem arra fordítunk értékes időt, ami fontos, hanem arra, amit mi fontosnak tartunk. Ezért aztán sokszor becsapjuk magunkat, el nem végzett feladatainkra állandóan az idő hiányát hozva fel mentségül. Rabság ez is, nem is akármilyen. Mindennek rendelt ideje van. Az imádkozás idején pedig imádkozz.

VISKY ISTVÁN

ADJ INNOM! – IMAHETI GONDOLATOK

(folytatás a következő számban)

Volt már olyan lelkigondozói beszélgetésem, ami ezzel a mondattal kezdődött: Gyere, igyunk valamit! Nem az ital miatt, nem a körülmények miatt, hanem azért, mert hiszem, hogy a beszélgetésünkbe bekapcsolódott egy harmadik személy is, csodálatos, őszinte és felemelő beszélgetés lett belőle, amelynek végén az illető le tudta tenni terhét, és felvette a kapcsolatot az Ő életét is megváltoztató Úrral. A vele való találkozásra mi is vágyunk, vegyük hát fel a kapcsolatot vele, szemtől szembe!

RÁCZ ERVIN

1. nap: KÖZHÍRRÉ TÉTEL

„Samárián kellett pedig átmennem.” (Jn 4,4)

Természetesnek vehetnénk, hogy Jézus Samárián ment át Júdeából Galileába, hiszen ez volt az egyenes és egyben a legrövidebb út. És mégis a zsidók nagy kerülőt tettek, csak hogy ne érintkezzenek az ott lakó, megvetett néppel.

Jézus Krisztus viszont nem azért jött a világba, hogy ésszerűen és „politikailag korrekt” módon viszonyuljon rendszereihez, hanem azért, hogy „megkeresse és megtartsa, ami elveszett” (Lk 19,10). A Samáriában élők is. Az elkorcsosult, tisztátalan nép területén „kellett” neki áthaladni. Hogy megtartassanak és az élő Istent megismerjék.

Krisztusiakként azonban választhatjuk az egyenes, a legrövidebb utat is. Amely keskeny, és kevesen követik azt. Reformátusként pedig „szív szerint hajlandóvá és készé tesz” minket a mi Urunk a szeretetteljes odafordulásra – ezáltal nyerve meg sokakat az Ő, és nem a mi igazságunknak.

TÓBIÁS EMŐKE-PIROSKA

2. nap: BEVÁDOLÁS I.

„Jézus az úttól elfáradva leült a forrásnál” (Jn 4,6)

Az út a Jákob kútja mellett vezetett, mely évszázadok óta az élet szimbolikus helye volt. Megérkezve a kúthoz érezhette, hogy elfáradt az úton. Furcsa ezt hallanunk. Jézus elfáradt? Az, akitől mi is várjuk a segítséget, elfárad. Emberi kérdésünk jogos: mi történik, ha másnak tud segíteni, erejét megújítani, és mire én kerülnék sorra, akkor már elfáradt? A samáriai asszony kérdése is az volt: hogy adhat Jézus neki vizet, ha neki sincs?

Jézus „mindenben hasonlatos atyafiaihoz, kivéve a bűnt”. Emberileg, fizikailag, míg a földön járt, ő is megfáradt, szenvedett is éretünk, fájdalmainkat hordozta, de Igéje és Szentleke által mégis Ő az egyetlen, ki erőt, Életet tud adni. Jézus az élet vizét kínálja nekünk is. Nem emberi megoldásokat. Ne azt keresd, amit a világ is, hogy mi kézzelfogható adhat Jézus. Mert amit ő ad, az nem előállítható, nem is gyártható. Ő az Életet adja! Ámen.

TÓBIÁS TIBOR-GYÓRGY

3. nap: BEVÁDOLÁS II.

„Felele az asszony és monda: Nincs férjem. Monda néki Jézus: Jól mondad, hogy: Nincs férjem.” (Jn 4,17)

Ha fotósként visszamehetnék kétezer évvel ezelőttre Samáriába, és akár egy felvételt is készíthetnék az asszony akkori hétköznapjaiból, ezt a címet adnám a képnek: A magányos víz-hordó. Talán még interjút is készítenék vele: bulvárpletyka öt férjjel és egy élettárral.

Pedig nem egy irigylésre méltó sztárellet az övé. Magányos víz-hordó ő, aki elvonszolja magát minden nap a kútig, aztán megtölti az edényt, hazacipel a vállán, aztán tudhatja, hogy holnap ugyanez lesz. Van ugyan élettársa most is, de nincs társa semmiben sem. Az egyik nap ugyanolyan szürke, mint a másik. Minden kapcsolata elhalt már. Nyomasztó! Az árvaság, az elhagyatottság nagyon rá tud telepedni az emberre. Közben pedig Jézus kimondatja velünk is azt, hogy: „nincs”. És amikor már nem a magad erejére támaszkodsz, nem csak te akarsz mindent megoldani, nem kapálózol fuldokolva a vízben, akkor mentőövként megérkezik életedbe, hogy hittel vallhasd te is az egyik ifjúsági ének szavaival: „Nekem nincs más rajtad kívül, Jézus, életem forrása vagy...”

RÁCZ ERVIN

4. nap: LEMONDÁS

„És ott hagyá azért az asszony a vedrét, és elméne a városba, és monda az embereknak: Jertek, lássatok egy embert, aki megmondja nékém mindent...” (Jn 4,28-29a)

Aki Jézussal találkozni akar, annak mindent hátra kell hagynia, és követnie kell. Karácsonykor az angyal által értesített pásztorok mennek el mind Betlehembe, hogy meglássák a kisedet Jézust. Nem törődnek a nyájjal, mert tudják, hogy az angyali üzenet hallatán nem az a célja Istennek, hogy vagyonyukat elvegye, hanem bízzák az őrzést Ő reá, és találkozzanak a megszületett Megváltóval. A halász-tanítványok, Máté, a vámszedő, és rajtuk kívül sokan mások hasonlóan tettek, hogy kövessék azt, aki emberhalászká teszi őket.

A samáriai asszony ilyen emberhalász, lehetetlen időpontban, a tűző Nap sugaraitól nem kímélve elmegy Jákob forrásához, hogy vizet merítsen. A vödör azonban üres marad, helyette a lélek vödre kezd mindinkább megtelni, és ilyenkor nincs az a testi szomjúság, ami fontosabb volna Jézusnál. Tudjuk letenni terheinket, tudunk Rá figyelni, és Róla mindenkor szavainkkal és életünkkel bizonyosságot tenni.

ILONCZAI ZSOMBOR

AZ ESSZÉNUS MOZGALOM

Jézus korában létezett egy olyan vallási csoportosulás (szekta), melyről a Biblia említést sem tesz, de a kutatók óriási jelentőséget tulajdonítanak nekik, mert egyenesen a keresztyén-ség bölcsőjét vélik felfedezni bennük. Ők voltak az esszénusok.

1947-ben a Holt-tenger nyugati részén, Jerikótól 20 km-re délre, Qumran település közelében egy beduin pásztorfiú – filmben illően izgalmas módon – elkóborolt kecskéit keresve, egy barlangban 2000 éves (Kr. e. III. – Kr. u. I. század) tekerccsre bukkant. Ezek a tekerccsok amellet, hogy – Eszter könyvének kivételével – az Ószövetség minden könyvének máig ismert legrégebbi kézíratait tartalmazták, egy olyan csoportosulás tanításait és életszabályzatát is magukban foglalták, melynek megismerése nagyban gazdagította a Jézus koráról alkotott képünket.

A korabeli vallási irányzatokkal (farizeusok, szaduceusok, zélóták) összevetve az esszénusokra illik leginkább mindaz, amit a több ezer bőrtekerccs-darab az utókornak megörökített. Már a kor három leghíresebb történetírója: Josephus Flavius, Plinius és Alexandriai Philon is beszámolt az alig 4000 tagot számláló esszénusok szektájáról, akik a bűnös városok közösségétől elvonultan élve igyekeztek a lehető leghűségesebben betartani a mózesi előírásokat. Ennek a célnak megfelelően településeket hoztak létre (egyik lehetett a Qumrán melletti kolostorszerű épületegyüttes), ahol saját előjáróiknak engedelmességgel élték mindennapjaikat. Nem is kereskedtek másokkal, hanem vagyonukat megosztva, kétkezi munkával tartották fenn közösségüket.

A rendbe való belépést összesen három éves felkészülés előzte meg, melynek végén titoktartást is fogadtak. Ez alól a közösséghez tartozók gyerekei sem voltak kivételek, mert a származás és a körülmétkedés mellett még tudatos elhatározás is szükségeltetett ahhoz, hogy valakiből novícius (újonc) lehessen!

A jeruzsálemi Templom áldozatait nem tekintették érvényesnek, mivel elvilágiasodott papjaikat tisztátalannak tartották, és a Templom jövőbeni újjászenteléséig másáugaikkal helyettesítették az égőáldozatok bemutatását napkeltekor és napnyugtakor. Saját liturgikus naptárát is használták, mely a zsidó holdnap-tár helyett a Nap járását követve 52 hétből (364 nap) és egy „emlékezési” napból állt. E miatt ünnepeik a „hivataloshoz” képest min-

dig más időpontokra estek, de így az újévet is mindig szerdán (a hét negyedik napja, az égitestek teremtése) ünnepelhették.

Különös figyelmet fordítottak a ceremóniális tisztaságra is. Fehér ruhát viseltek, és minden nap a rituális étkezést megelőzően (mely a messiási lakoma előképe volt) szertartásos tisztálkodás keretén belül egész testüket vízbe mártották, mely a „szentség lelke” általi tökéletes megtisztulásukat jelképezte. Egyesek nőtlensége sem a nők megvetéséből fakadt, hanem (a papok cölibátusához hasonlóan) a nemi étellel járó tisztátalanságnak vette elejét. Az eltévlygő bűnösöket erletentés céljából ideiglenesen kizárták maguk közül.

Hitték abban, hogy lelkük halhatatlan, ezért nyugodtan tűrték nemcsak a földi szerencsétlenségeket, de a testi fájdalomkon is felül tudtak kerekedni. Ezt a meggyőződést a zsidó-római háború kínzásai sem törték meg, bár egyesek véleménye szerint a zélóták és sicariusok (törviselők) ennek hatására váltak ki közülük.

Hitték, hogy a végidőkben a világosság fiai (a szektához tartozók) negyven évig tartó harc végén legyőzik a sötétség fiait. Ebben a küzdelemben mindkét felet kozmikus segítők támogatják: Mikháel (Mihály) arkangyal a jókat, és Béliál (Sátán) a rosszakat fogja segíteni, de Isten majd a Messiásban a jók oldalára fog állni, és végleg eldönti a nagy harc kimenetelét.

Léteznek olyan vélemények, melyek szerint a korai keresztyének életmódja, tanítása és világszemlélete nem véletlenül hasonlít nagyban az esszénusokéra. Egyesek egyenesen azt feltételezik, hogy Jézus nemcsak hogy ismerte őket, hanem maga is esszénus volt, ám a Szent-

A QUMRÁNI BARLANGOK

írás kijelentése mást mutat. Isten Fia ugyanis nem azért imádkozott az Atyához, hogy „vegye ki őket a világból, hanem hogy őrizze meg őket a gonosztól ebben a világban” (Jn 17,15).

A Holt-tengeri tekerccsok valóban új és értékes információkat tartalmaznak Jézus korának alaposabb megismeréséhez, de az esszénusok merev és kirekesztő nézeti igencsak távol állnak attól a Jézustól, aki azért jött, hogy egyszerű szavakkal hirdesse a vámszedőknek, a halászoknak, de még a parázna nőknek is, hogy hogyan lehet Isten visszafogadott gyermekeiként ebben a bűnös és beteg világban is egészséges életet élni.

TOKÁR SÁNDOR

JOGI AKTUSOK

AZ ÓSZÖVETSÉGBEN

Az Ószövetségben az aláírás és a pecsét helyett jelképes cselekedetekkel hitelesítették a jogi szerződéseket. Ennek leg-
elemibb formája a kézfogás volt, míg a filmekből is ismeret eskü alatti kéz felemelése Isten tanúul hívását jelentette.

A csípő alá tett kéz (Ábrahám így esketi meg szolgáját, hogy Izsáknak szülőföldjéről hoz feleséget) annak kifejezésére volt hivatott, hogy az egyik fél a másik hatalma alá veti magát. Erre abban az esetben volt szükség, ha az adott szó betartását később nem volt mód ellenőrizni. Az elkötelezettség komolyságát a kettévágott állatok közötti áthaladással fejezték ki. A fogadalom megszegése esetén a fél önma-gának hasonló sorsot kívánt.

A közös étkezés az összetartozást szimbolizálta. Egy asztalnál és egy táblánál csak egymáshoz közel álló emberek ettek. Ebben nyeri értelmet az Istennek bemutatott áldozatot követő áldozati lakoma, mely során az állat véreinek és hájának elfüstölése után a megmaradó húst Isten-nel egy közösségben fogyasztották el.

A rabszolgák életre szóló tulajdonjogának kifejezésére fülüket átszúrták, és egy madzaggal az ajtóhoz kötötték. Ezt az eljárást csak idegenek esetében tették lehetővé, zsidó szolgálkkal csak akkor tehettek meg, ha az a szolga részéről önkéntes volt (pl. jó bánásmód esetén – 5Móz 15,17).

Az oltár szarvának (az erő megtestesítője) megragadása az Isten erejébe való kapaszkodást jelképezte, és menedéket biztosított pl. nem szándékos emberöléskor a vérbosszú elől menekülő ember számára.

A köntössel együtt viselője státuszát és jogait is át lehetett ruházni (Jonatán és Dávid – 1Sám 18,4), a nőkre kiterjesztett takaró pedig a férfi védelmező szándékát jelezte (Ruth 3,9). A saru a hatalom kifejezője volt (a saru rátétele az ellenség nyakára), ezért szegényen a sarutól való megfosztás a sógorházasság megtagadása esetén (Ruth 4,8). A gyermekek térdre ültetése pedig az örökbefogadást tette hitelessé (Jákób – Efraim és Manassé, 1Móz 48,12; Naómi – Obed, Ruth 4,16-17).

Később már annyira elszaporodott az esküdözés, hogy Jézus maga is figyelmeztet rá, hogy esküdözés helyett legyen tiszta, igaz és egyenes beszéde az embernek: „ne esküdözzetek, hanem szavatok legyen igen-igen vagy nem-nem”. (Sáry Pál tanulmánya nyomán)

A SZÉGYEN

A szégyen talán az egyik legfájdalmasabb érzés az ember életében. A gyermekkorban elszenvedett szégyen egész életre meghatározhatja, mi az, amit az ember minden esetben igyekszik elkerülni, mi az, amivel szegényebb lesz az élete.

A szégyen kialakulásának pontos útvonala van. Mindez úgy kezdődik, hogy az elején nem megy valami: az olvasás, egy matekfeladat megoldása, az énekítés... A hibára, kudarcra kapott szeretet nélküli válasz váltja ki a szégyen érzését.

Az iskolában sokszor a nevelő részéről érkező reakció pedig nem a türelmes oktatás, hanem a megszégyenítés. A gyerekek ettől a perctől kezdve folyton attól tart, hogy megint nem fog sikerülni, megint szégyellnie kell magát, ismét át kell élnie azt a szörnyű érzést. Az aggodás és félelem pedig még inkább gátolja a sikeres feladatmegoldást. S amint lehet, a gyerek megszabadul a matektól, az énekletől... sok mindentől, amiben egy kis türelemmel akár még jó is lehetne. A gyerekeknek, és nem csak nekik, igazából bátorítás kell, az, hogy a nevelők, szülők szeretettel higgyenek bennük, éreztesék velük, hogy meg tudják csinálni, képesek rá.

A szégyenérzet hasznos is lehet, hiszen segíthet abban, hogy megfelelőképpen éljünk, beilleszkedjünk a társadalomba. Ezért is nem teszünk olyan megfontolatlan cselekedeteket, amelyek miatt a közösség kivetne minket magából.

Ha valaki arra használja a szégyent, hogy akár felnőtt korú embertársát is azzal megfélemlítse, akkor az már visszaélés bizonyos hatalommal. Az indulatok, a gúnyolódás, gúnynevek használata mind a megszégyenített ember elevevébe vágnak, bántanak és rombolnak. Ezekről a károktól csak nagy erőfeszítések árán lehet megszabadulni. Ez a szégyen megbénítja az ember lelkét, sőt a kommunikációt is lefagyasztja. Az állandósuló szégyenérzet akár öngyilkossághoz is vezethet.

Sokféle érzelmről szokott beszélni az ember, de a szégyenről csak nagyon ritkán és nagyon nehezen kezd el beszélni valaki. A szégyen érzete valami olyan, ami elkülönít. „Próbáljuk a szégyent úgy elképzelni, mint választ a feltétlen szeretet hiányára. A gyerekeknek sok szeretetet van szükségük, hogy megtanulhassák szeretni saját magukat” – írja J. I. Clarke és C. Dawson. Mindez azonban igaz a felnőttekre is. Ne szégyelljünk hát szeretet adni!

G. LEVENTE

A FOGSÁG HASZNA

EGY BÖRTÖNLELKÉSZ GONDOLATAI

Nem gondoltam, hogy én valaha börtönlelkézési szolgálatot fogok végezni. Úgy kezdődött, hogy 2011 őszén rám kérdezett valaki, nem akarnám-e végezni ezt a szolgálatot. Az első mehökkenés és a börtöntől való ösztönös távolságtartás érzése után – talán kíváncsiságból, talán valami mélyebb is megfogott ebben a kérésben – igennel feleltem, és nem bántam meg. Azóta kéthetente szombaton járok be a nagyváradi börtönbe, és találkozom az elítéltekkel. Előttem más lelkipásztor is végezte már ezt a szolgálatot, most nekem adatott ez a feladat.

Nyomasztó környezetben, elkeserítő és talán soha véget-nem-érőnek érzett helyzetben hinni, várni, kapaszkodni az örömet Hozóba – sokszor ez az egyetlen erőforrás.

Sokakat – akik korábban nem voltak nyitottak ebbe az irányba – jelen élethelyzetükben elkezdnek foglalkoztatni lelki dolgok, sőt a korábbi rendszeres templomjárók is teljesen másképp viszonyulnak Isten dolgaihoz, mint korábban. Az ő hitük is mélyül, még pontosabban fogalmazva valóságosabb, megfoghatóbb lesz.

A börtönélet valamilyen módon mindenkit megtör. Ehhez hozzáadódik a tény, hogy a fogvatartottak hozzátartozóinak nagyobbik része is elpártol tőlük. Az sem ritka, hogy Istenen kívül nem marad más társuk, menedékük. Ez a jelene sokaknak, persze ezt nem mindig tudják tisztán megfogalmazni. Nem tudják, nem akarják kimondani: miért is van az a mélyen elszomorító érzés bennük. Ezt igazán csak a hit tudja oldani.

Természetesen, elsőre már maga az életközegük is nyomasztó: zárt kapuk, rácsok, sötét folyosók, zárok kattánása, rabokat bevezető olykor feketemaszkos öregek... szinte minden esetben csakis magadra számíthatsz... Fogságban talán a legnehezebb a megbocsátás. Megbocsátani azt, hogy ilyen helyzetbe került az ember. Megbocsátani annak – és nem bosszút forralni –, aki miatt rabságba kerültem.

Ugyanazok a gondolatok kavarnak az elítéltek szívében: megbocsátani saját magamnak. Ez a legégetőbb. Mert újból és újból lejátszom azt a bizonyos esetet, amikor elbuktam, hibáztam. Bár kitörölhetném! Sok esetben csak egy pillanaton, egy jelentéktelennek tűnő,

könnyelműen meghozott döntésen múltott minden... de már késő... Ezt megemészteni... egyedül... lehetetlen. Istennel lehetséges! És ezt nemcsak a börtön lakóinak jó megfontolni.

Sokszor, amikor az itthoni ígéhirdetésre készülök, bevillannak gondolatok, beszélgetések a benti szolgálatból. Azt hiszem, ezáltal a lehetőség által sokkal jobban értem az embereket, és könnyebben el tudok fogadni másokat. Másrészt pedig felkészültebb tesz. Arra gondolok, hogy sokan elmennek az alkalmakkor a templomba, de sajnos sokan nem gondolják tovább, amit ott hallottak. A fogvatartottak fokozottan figyelnek, mivel élvezik, hogy nem ugyanazt a cellát, ugyanazokat a cellatársakat látják, hanem van valami sztori, történet valami. Megoldás-, feloldás-keresésükben, lelki őrlődésük közepette megszólal valami felmenteni akaró Szó. Nincs olyan, hogy egyszer mondok valamit, máskor meg esetleg annak ellentmondónak tűnő dolgot, mert rögtön szólnak: bocsi, tiszteletes, akkor ez most hogy van? Hihetetlen felkészülten jönnek, van, hogy hoznak nekem könyvet, olvassam el, mit gondolok róla... Mi is valahogyan így kellene befogadjuk az Igét, mint ami újat, jobbat, mindennél érdekesebbet hoz az életünkbe... Nem?

A teljes igazság természetesen az: a fogvatartottak legnagyobb része nem véletlenül van börtönben: törvénysértést követett el. Abban viszont a társadalom is hibás, hogy hatalmas a visszaesők aránya. A fegyintézetnek a büntetés-végrehajtáson kívül az is a feladata, hogy ezeket az embereket valamiképpen integrálja a társadalomba, számtalan szakember dolgozik ezen, de ehhez a társadalom részéről is kell legyen nyitottság, óvatos, de szeretettel való közeledés, elfogadás.

Azt szeretném, hogy az emberek, akikkel bent találkozom, el tudják fogadni önmagukat. Ki tudják elemezni az eddigi életüket, lássák át, mi vezetett oda, hogy most ebben a helyzetben vannak, és ezután tudjanak tenni egy kezdő lépést jó irányba. A jó kezdő-lépés jele az is, ha a fásult arc, üveges tekintet megelevenedni látszik, ha ezek az emberek picit megerősödnek belül, akkor is, ha aztán jön megint egy mélypont. Nem mernék feltétlenül nagy megtérésről beszélni, de úgy sem lehet, hogy lemondunk róluk. Én végzem a dolgom, a többi pedig Istenen múlik. Ő oldoz fel, bocsát meg mindannyiunknak.

GITHEA-SZABÓ JÓZSEF-LEVENTE

ÁLDD MEG, ATYÁM, TEMPLOMUNKAT!

Lélekemelő kettős ünnepség volt nemrég Erdőhegy-Kisjenőn, amit az Úr helybeli háza fennállásának 75. évfordulója, illetve a templom külső és belső, teljes felújításának a befejezése kapcsán szerveztek.

Manapság, amikor kisebbségi létünknek a 100. évfordulójához közeledünk, elemi fontosságú megértenünk, megélnünk az isteni közösséggel járó áldást, hiszen Kós Károly 1920-as kiáltványában is megjósolta: az erdélyi magyarság csak annyit tudhat magáénak, amennyit kiharcol magának. Elődeink a két világégés között olyan köveket helyeztek e templom fundamentumába, amire komolyan lehetett alapozni, építeni.

A felújított templom Istentől kapott adventi ajándék számunkra, ahol minden eddigi generáció az anyanyelvén tanulhatott imádkozni. Éppen ezért, adventi lelkületben, Istenbe vetett mélyeséggel hittel nem szabad kétségbe esnünk, elbizonytalanodnunk, mert Isten dicsősége reánk ragyog, az Ó országa vár reánk – sommazta igehirdetésében Lukács József főjegyző.

Az igehirdetés után Papp József, a gyülekezet lelkipásztora üdvözölte a megjelenteket.

Több köszöntés után a Körös-mente Irodalmi Kör ünnepi műsorában Csanádi János nyugalmozott magyar nyelv és irodalomtanár magvas

visszatekintésben ismertette az erdőhegyi református egyházközségnek az 1553-ban történt első említésétől kiindulva, az itt épült imaház, majd a templom építésének a történetét, részletesen kitérve Nagy Zoltán templomépitő lelkipásztornak és családjának, egyben a költő-utód, Adorjáni Nagy Aranka munkásságára is.

Osszefüggő szövegeit követően, az Irodalmi Kör tagjai Reményik Sándor, Olosz Lajos, Adorjáni Nagy Aranka és Mézesné Kovács Eta alkalomhoz illő költeményeit szavalták, közreműködött a Papp József lelkipásztorral kibővült női kórus. Az Irodalmi Kör záróénekét gitárkísérettel adta elő.

Végezetül Papp József lelkipásztor mondott köszönetet az Irodalmi Körnek és a kórusnak az ünnepi műsorért, magyar, illetve románul a támogatásukért, majd részletesen kitért a felújítási munkálatoknak időpontokkal, számjegyekkel alátámasztott történetére, kiemelve a hívek önzetlen munkáját.

BALTA JÁNOS – Nyugati Jelen

CÉLUNK A GYERMEKEK HITÉT ERŐSÍTENI

Közel kétszázan voltak jelen a Nagykárolyi Református Egyházmegye bibliaismereti vetélkedőjén, melyre a hadadi Degenfeld-kastélyban került sor.

A hetedik éve megszervezett vetélkedőn két kategóriában mérhették össze tudásukat a kisdíjak: az I-IV. osztályosok és az V-VII. osztályosok csoportjában. A kicsik korosztályában 14 csapat, míg a nagyokéban 31 csapat vett részt.

A vetélkedő Nagy Tibor, érszentkirályi lelkipásztor igehirdetésével és énektanulással kezdődött, majd a következő másfél órában tudásukat mérhették össze a jelenlevők. Mind a kicsik, mind a nagyobbak ügyesen kitöltötték a feladatlapokat. A végeredmény nagyon szoros lett, ami a gyermekek alapos felkészül-

ségét bizonyítja. Az I-IV. osztályosok kategóriájában elsők lettek a kismajtényiak, másodikkak a dobraiak és a Nagykároly-kertvárosiak, harmadikkak pedig a tasnádszarvadiak. Az V-VII. osztályosok kategóriájában az első díjat holtversenyben a bogdándiak és magyargéresiek vitték el, a második díjat a Nagykároly-kertvárosiak, míg a harmadikat a kismajtényiak vihették haza.

„A gyermek, amikor Bibliát olvas, és történeteket tanul, akkor az életre tanul. Arra az életre, ami elkövetkezendőkben vár rá. A nehézségek megoldásában, a problémáiban, a kérdései megválaszolásában mind választ fognak adni neki azok az ismeretek, amelyeket így megszerez. Azáltal, hogy a gyermekek méregettetnek bibliaismeretből is, nem igazán verseny, hanem valójában a gyermekek kreativitását, logikáját akarjuk fejleszteni általa, és nem utolsó sorban a hitüket. Számunkra az a legfontosabb, hogy ismerkedjenek a Bibliával, bibliai történetekkel, és azokat tudják alkalmazni a saját életükre is. Az idén tapasztalható nagy érdeklődésről pedig úgy gondolom, hogy jól működik a vallásitanítás a gyülekezeteinkben, és ez annak az eredménye, hogy a vallásitanáraink és lelkészeink sokat dolgoznak” – nyilatkozta Balogh Enikő lelkipásztornő, a vetélkedő főszervezője.

S. ELŐD

A BETEGLÁTOGATÓ PRESBITER

A presbiterek beteglátogatásban véghezvezető szerepéről tartott Hadadon konferenciát a Nagykárolyi Református Egyházmegye Presbiteri Szövetsége.

Az igehirdetés során Nagy Sándor esperes nyitó igehirdetésében kiemelte, hogy Jeremiás próféta feladata a bűn miatti ítélet kimondása volt. Szükséges, de nem volt könnyű ez a feladat. Nincs is nagyobb szégyen, amikor visszautasítjuk az Isten részéről érkező megbízásokat. Ha az Úr áldásairól van szó, sosem mondjuk, hogy elég, több nem kell belőle. Legyen így ez a ránk bízott feladatokkal is, amire kér az Úr, azt tegyük meg! – hangzott a felhívás.

A konferencia Király Lajos: A beteglátogató presbiter címmel tartott előadásával folytatódott, melyet pontokba szedett gondolatok köré épített. Az előadó beszélt arról, hogy mind a Szentírás, mind az egyházi törvényeink szerint meghatározott feladat a beteglátogatás. A betegek meglátogatása során pásztorciót végzünk, lelkigondozunk. Amikor beteg lesz valaki, a legnehezebb kérdések tevődnek fel benne: miért van ez rajta? A beszélgetések során ezekre a kérdésekre kell megfelelő válaszokat adni. A személyn beszélgetések során rá kell vezetni a beteget arra, hogy higgyen benne, és akarja a gyógyulást. Fel kell ajánlani a segítséget. Van úgy, hogy szavakkal, de van úgy, hogy csak pusztá jelenléttel, azaz, hogy ott vagyunk mellettük, sokkal segítünk. Az előadó végül egy fontos gondollal fejezte be előadását: a betegségben megerősödhet a kapcsolatunk Istennel.

Az előadást követően lényeges kérdések merültek fel. Szóba került az, hogy egyelőre nem túl általános a presbitereknek ez a szolgálata, ami ennek ellenére ugyanolyan fontos, mint a presbiteri tevékenység többi része. Egyelőre problémát jelent az is, hogy sokszor nem jut el az információ a betegekről a lelkipásztorhoz, így ő sem tudja meglátogatni a beteget. Ám a legnagyobb probléma, hogy sokan idegenkednek, vagy éppen visszautasítják a beteglátogatást. A jelenlevők megállapították, hogy mindenképp fontos a szakemberek bevonása ebbe a munkába. A presbitereket is megfelelőképpen fel kell készíteni erre a szolgálatra, ami cseppet sem könnyű. Különösen olyan helyzetekben, amikor előreláthatólag a betegnek már csak néhány napja van arra, hogy szembenézzen a földi elmúlással.

SEBESTYÉN ELŐD

OLYAN JÓ VISSZAEMLÉKEZNI A KARÁCSONYRA!

Egy idézzettel kezdem: „Karácsony az Ünnepelet nélkül csupán csak felfordulás”. Így a karácsonyt Jézus Krisztus jelenlétében kellene ünnepelnünk, hisz karácsonykor Jézus Krisztus születésnapját ünnepeljük. Nekem a legszebb karácsonyi élményem tavaly volt. Másabb volt, különlegesebb, mint a többi. Templomban volt az egész család, mint mindig. Elhangzottak a szavaltatok, és utána mindenki hazaindult. Otthon a fenyőillat töltötte be a szobát. A karácsonyfa díszei csillogtak, és a fa alatt ajándékok voltak. A fenyőfa csúcsán egy csillag volt, ami arra emlékeztetett, hogy Jézus Krisztus megszületett, és a csillag a fényével mutatta az utat a bölcseknek. Nemcsak a fenyőfa csúcsán levő csillag emlékeztet erre, hanem, ahogy elmentünk kántálni, az égen is rengeteg csillag volt. Hullott a hó, s mindenhol minden csillogott a hótól. A karácsony a legszebb ünnep, mert Jézus Krisztus megszületett, és bárki elolvassa ezt a történetet, annak szívből kívánom, hogy sok ilyen különleges karácsonya legyen!

DEMETER SZABINA, 13 éves, Vámfalu

Az oroszfalvi református templomban istentisztelet keretében karácsonyvárosi ünnepi előadást tartott a Molnár Józsiás Általános Iskola faluban működő összevont osztálya. Mivel az itt tanuló gyerekek egy része hátrányos helyzetű családokból származik, ez alaklomból több civil szervezet és magánszemély is megajándékozta őket.

Raff Róbert tiszteletes igehirdetése után Deák Éva tanítónő 20 tanulójának produkciója következett, amit nemcsak vastappsal jutalmaztak az istentisztelet résztvevői, hanem szeretetvendégséget is szerveztek számukra. Dr. Csiszár Eszter vezetésével a kézdívasárhelyi vöröskereszt is gazdag karácsonyi csomagokat állított össze az iskolát szorgalmasan látogató gyerekeknek.

Az ajándékozók sora itt nem állt meg, a KreaKids Stúdió meg az oroszfalvi nők egy csoportja, Molnár Teréz, Takács Julianna, Molnár Gizella, Sylveszter Magdolna, Marthi Erzsébet és Fekete Mária is meglepte a halás kicsinyeket.

Az Ike Klub és az oroszfalvi istentisztelet Dicsőítő Énekcsoportjának énekszámai, valamint Fekete Mária szavaltata tette emlékezetesebbé a meghitt hangulatú istentiszteletet.

Oroszfalvi református gyülekezet

ANNÁCSKA TÖRTÉNETEI – A TÉL ÖRÖMEI ÉS KESERVEI

Hull a hó! Végre lehet szánkóználni! Gyerekek zivajva verte fel a várost ezen a februári reggelen. Volt, aki iskolába menet már próbálkozott hógolyót gyúrni, volt, aki már elővette a szánkót, és megnézte siklik-e már a havon, volt, aki jeget keresett, mert csúszni akart egyet. Alig tudták kivárni a délutánt, hogy hazamenjenek és hulljon annyi hó, hogy szánkóználni lehessen.

Annácska is egész délelőtt a havazást nézte az iskola ablakából. A tanító néni minden órán szólongatta, de hiába. Alig várta, hogy szánkózhasson.

Délután, ahogy hazaért, ledobta a táskát, ebédelt és már szaladt is. Előkereste a tavaly eltett szánkót, és futva húzta a dombig, ahonnan le lehet ereszkedni. Hatalmas zivaj volt már a dombtetőn. Összekötötték a szánkókat, volt, aki lábön, vagy hason csúszkált. Nem bírtak betelni a hóval.

A tanító néni is arra lakott, és ahogy ment az üzletbe, mosolyogva nézte a hónap örvendező gyerekeit. Egyszer csak arra lett figyelmes, hogy mintha valakin nem lenne kabát. Nem Annácska az? – morfondírozott magában, és közelebb ment.

De bizony. Annácska a kapkodásban elfelejtett kabátot venni és úgy ment ki az utcára.

– Annácska, menj haza kabátot venni!

– De nem fázok, tanító néni! – válaszolta sietve.

– Most nem érzed, de holnapra beteg leszel! – győzködte a tanító néni

A tanító néni ezzel ment tovább az üzletbe, Annácska pedig szánkózott tovább. Milyen aggodalmaskodók ezek a felnőttek, nincs is hideg, gondolta, és esze ágába sem volt hazamenni kabátért. Egyetlen pillanatról sem akart lemaradni.

Az üzletből jövet a tanító néni ismét megszólította Annácskát:

– Annácska, te még mindig kabát nélkül vagy? Indulj hazafele kabátért!

– Jó, megyek azonnal! Így is lett, mert már oszlott a társaság. Lassan ment mindenki hazafele tanulni.

Mire Annácska hazaért, anya is otthon volt. A kislány igyekezett úgy beosonni, hogy anya ne vegye észre, hogy nincs rajta kabát. De nem sikerült. Anya meglátta a szvetterben hazaérkező kislányt.

– Annácska, hol voltál kabát nélkül?!

– Szánkóználni, anyu.

– Hogy indultál te így el?

– Nem fáztam! – próbált kitérni a válasz elől.

Bement a szobájába tanulni, és megállapította, hogy ezek a felnőttek mind egyformák. Elrontják a gyerekek örömet.

Estére már másképp gondolkodott. Köhögött, megfájdult a torka, és az orrán alig kapott levegőt. Anya szomorúan nézett rá:

– Látod, Annácska, mit okozott a meggon-dolatlanságod?

Annácska szomorúan lehajtotta a fejét. Rájött, hogy igaza volt a felnőtteknek. Pár percért, amibe került volna, hogy hazafusson kabát után, tönkre tette az elkövetkező napokat. Mert másnap csak a szobából hallgatta a szánkózó gyerekek boldog zivaját. Lázasan feküdt az ágyban, és mire meggyógyult, elolvadt a rég várt hó.

Szerinted is túl aggodalmasok a felnőttek?

TÓTOS BEÁTA

REJTVÉNY

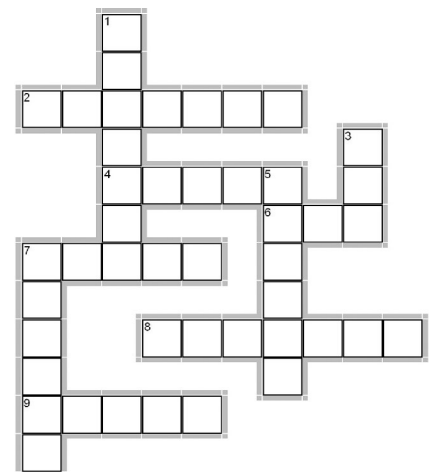
Minden feladvány a téllel kapcsolatos! Fejtsd meg! Jó munkát!

VÍZSZINTES

2. Hóból lehet gyúrni, és messzire repül. 4. A hegyekben ezen ereszkednek le a völgybe. 6. A nyakunkat, torkunkat védi a hidegben. 7. Fontos ruhadarab, a fejünket megvédi a hidegtől. 8. A gyerekek építik télen, és répa orrot tesznek rá. 9. Megvéd a hideg ellen, ha felveszed, Annácska elfelejtette.

FÜGGŐLEGES

1. Amikor a lecseppenő víz megfagy, lóg az ereszről. 3. Az az évszak, amikor várjuk a havat. 5. Téli cipő. 7. A leggyakrabban használt közlekedési eszköz télen, a Mikulás is ezen utazik.

MODERN BETEGSÉGEK

A Zilahi Református Egyházmegye Presbiteri Szövetsége Magyarkecelben tartotta az elmúlt évben az őszi konferenciáját a modern kor betegségeiről és a gyászoló lélek kérdéseiről.

A több mint 500 éves, öreg templom falai között Kádár Tamás, diósadi lelkipásztor igehirdetésével kezdődött a nap. Az egész konferencia lelki alaphangját adta meg a Lk 16,19-31 alapján elhangzott igehirdetés. A gazdag és a szegény Lázár történetén keresztül az igehirdetés felhívta a figyelmet, hogy mindennemű gondjaink ellenére észre kell venni, hogy vannak nyomorultabbak is, akik a mi segítségünket várják.

Az őszi konferenciát Bogdán Zsolt esperes nyitotta meg, hangsúlyozva, hogy milyen fontos időt szánni ezen alkalmakra, mert presbiternek lenni mindenek előtt szolgálat. Szolgálat Istennek és a gyülekezetnek, mely legnagyobb dicsőrete az, hogy munkatársaként részt vehet Isten országának építésében.

Váradi Sándor Károly, helyi lelkipásztor, köszöntötte az egybegyűlteket, s kiemelte a talentumokkal való élés fontosságát és a presbiteri felelősségtudatot, mert a presbiteriség tisztesség, és nem funkció, egy felelősségteljes hivatás.

Vincze János, a megyei PSz elnöke, összefoglalta, hogy az ilyen alkalmak mennyire áldásosak is tudnak lenni – a presbiternek kötelessége: mint a nyáj pásztora gondozni a gyülekezetet, mint az Isten házában szolgálja vezetni a gyülekezetet, és mint a hit őrizője védeni a gyülekezetet –, végül megköszönve a magyarkeceli gyülekezetnek, hogy helyet adott az őszi konferencia megszervezésének, annak ellenére, hogy igazán nagy munkálatok közepette vállalta mindezt (2014-ben a 376 lelkes gyülekezet, új parókia építésébe kezdett).

Az első előadást Kánya Zsolt, egyházkerületi KRISZ-elnök, kémeri lelkipásztor, a Modern betegségek című előadásában rámutatott arra, hogy a testi betegségeink nagy része, lelki okokra vezethető vissza. A világ rohamos változásának egyik melléktermékeként

módosulnak lelki betegségeink. Az ép lélek a hit ajándéka, velejárója.

A második előadásban dr. Bodó Sára, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem professzora, a Gyászydőben című könyve alapján tartott előadást. Az előadás a gyász jelenségét, folyamatát mutatta be a gyászoló ember helyzetének érzékeltetésével, és felvázolta a lelkipálya legfontosabb területeit, végső soron pedig a gyászoló ember és a vigasztaló egyház találkozásának reménységét adó lehetőségeit.

Több mint száz résztvevő hallgatta végig az igényes és érdekfeszítő előadásokat, átélve az együvé tartozás érzését. Az egyházmegye 17 gyülekezte képviselte magát, de jelen voltak még Tóth András, a szilágysomlyói EMPSz megyei elnöke, Tatár Miklós, a szatmári EMPSz elnöke, Vicsai János, a nagybányai egyházmegye főgondnoka, és természetesen László Kálmán, az egyházkerületi PSz elnöke.

A nap végén a vendégek szívesen fogadták a házigazdák által jó szívvel készített szeretetvendégséget. Hisszük azt, hogy Isten kellő bölcsességet adott mindazoknak, akik időt szántak és részt vettek a szilágymegyei PSz őszi konferenciáján. SOLI DEO GLORIA!

VÁRADI SÁNDOR KÁROLY

ÚJ, HASONMÁS-KIADÁSBAN A GENFI KÁTÉ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület és a Partiumi Keresztény Egyetem jeleskedik a hasonmás-kiadások gondozásában. Először a Váradi Biblia hasonmás kiadásánál bábáskodtak, majd Méliusz Juhász Péter Jób könyve fordítását adták ki, most pedig a Genfi Kátét, amelyet először Misztótfalusi Kis Miklós jelentetett meg Kolozsváron, 1695-ben.

Kálvin János első Genfi Kátéja nem lett nagy „siker”, ezért néhány év elteltével, amikor ismét Genfben találjuk Strassburgból visszatérve, egy újat készít, egészen más szempontok alapján, mint az első esetben. Ebben a kátében a lelkész beszélget a katekumenussal, ahogy ez kitűnik a kérdések stílusán, megfogalmazásán.

Méliusz Juhász Péter 1563-ban kiadott egy kátét, aminek a „Kálvin János nyomán írt káté...” címet adta, de erről kiderült, hogy valójában nincs kapcsolatban Kálvin tanításaival.

1695-ben Zilahi István prédikátor fordította le Kálvin második Genfi Kátéját, a kiadást Bacsoni Baló Mátyás özevgye patronusként támogatta.

Miért volt szükség akkor erre a Kátéra? 1691-ben a Habsburgok magukhoz csatolják Erdélyt, amit egy hatalmas tragédiaként élt meg a református egyház, a letargia lett úrrá sokakon. Zilahi ekkor úgy érezte, generációjának szüksége van egy disputáló műve. Ezért is jelent meg ez a Káté, amelyből a világon körülbelül 8-10 példány marad fenn különféle állapotban.

Miért van szükség manapság hasonmás kiadásokra? – merülhet fel a kérdés. Kötődés ez a múlthoz, még ha ez a kiadás különbözik is a hagyományos hasonmás kiadásoktól. Ebben a kiadásban ugyanis az eredeti kiadás oldalai mellett, azzal egy lapon megtalálható modern tipográfiai formában is a szöveg, ezzel is segítve a mai olvasókat a tájékozódásban, a könnyebb tanulmányozásban.

A kiadást dr. Hermán M. János egyháztörténet-szakkönyvtáros gondozta, a kiváló szerkesztői munka Szomor Attila lelkipásztort dicséri. A könyv bemutatója Nagyváradon, a Partium Keresztény Egyetem által szervezett Kálvin-konferencián volt 2014 novemberében, ahol dr. Ósz Sándor-Előd kolozsvári egyháztörténet-szakkönyvtáros méltatta a kiadványt.

Nagyszerű ajándék ez a könyvecske bárki számára, most, amikor a katekizációs istentisztelet reneszanszát éli a református egyházban.

KULCSÁR ÁRPÁD

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Az élesdi „Kajántó Mária” Gyermek és Ifjúsági Otthon gyermekei és ifjai nevében hálás szívvel köszönjük az adományokat, szponzorálásokat, támogatásokat minden jószívű adakozónak: magánszemélyeknek, cégeknek, egyházközségeknek, nőszövetségeknek, iskoláknak, politikai pártoknak, szervezeteknek, amellyel a 2014-es évben támogattak. Köszönjük a BGA Pro Transilvania Kft.-nek a számítástechnikai eszközök és szoftverek vásárlására nyújtott támogatást, valamint a Budapesti Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-nek a fűtőanyag vásárláshoz nyújtott résztámogatását.

Isten áldjon meg minden jószívű adakozót!

DÉNES ÉVA, intézményvezető

ÉVFORDULÓ

III. FRIGYES (1515-1576)

500 éve, 1515. febr. 14-én született III. (Kezgyes) Frigyes pfalzi választófejedelem (1559-1567), a német fejedelmek közül az első, aki a reformáció helvét irányát fogadja el.

Heidelberget és egyetemét a kálvini reformáció központjává tette. Kezdeményezésére és támogatásával született meg a *Heidelbergi Káté* és a pfalzi istentiszteleti rendtartás, mindkettő első kiadásába (1563) ő ír előszót. Ő taldatta be a Káté 2. és 3. kiadásába a katolikus misét bíráló részeket.

NÉMETHI FERENC (?-1565)

450 éve, 1565. febr. 10-én hunyt el Némethi Ferenc tokaji várkapitány, a reformáció helvét irányának pártfogója. Istenes verseket, zsoltárparafrázisokat írt, anyagilag

támogatta többek között a *Vizsolyi Biblia* kiadását. Védnöksége alatt tartották a tarcali zsinatokat (1561, 1562, 1564), melyen a tordaihoz (1563) hasonlóan nem a *Debrecen-Egervölgyi Hitvallást* (1562), hanem Béza hitvallását (1560) fogadták el, melyet később *Tarcal-Tordai Hitvallás* (1563/65) néven adtak ki.

WILLEM BAUDARTIUS (1565–1640)

450 éve, 1565. február 13-án született Willem Baudartius (Baudaert) flamand származású holland kálvinista teológus és történétíró, kontra-remonstráns, héber nyelvtudós. Leideni tartózkodása alatt (1626–37) veszi ki részét az eredeti nyelvekből hollandba átültetett *Statenvertaling* (1637) bibliafordításában. A heidelbergi egyetemi katedra helyett a lelkesítő szolgálatot vállalja: Kampen (1593), Lisse (1596) és Zutphen (1598) prédikátora. 375 éve, 1640. dec. 15-én hunyt el.

KÁLVINI VONÁSOK A MAGYAROK LELKI ARCÁN

A Kálvin-évek kapcsán a Partiumban is számos, kisebb-nagyobb rendezvényre került sor az elmúlt évek során. Az elmúlt év végén nemzetközi tudományos konferenciára gyűltek össze az érdeklődők a Partiumi Keresztény Egyetem előadótermeiben.

Dr. Hermán M. János egyháztörténész, főszerző a tőle megszokott színvonalas programot készített elő a résztvevők számára. Az előadók Németország, Magyarország, Románia több egyeteméről érkeztek, akik között a Partiumi Egyetem néhány kiváló tanára is képviseltette magát. A háromnapos konferencián több mint húsz előadás hangzott el, melyeket egy fontos kapocs kötött össze: Kálvin maga, személye, és hatása a magyar reformátusságra.

Csúry István püspök nyitotta meg a konferenciát lelki ráhangolódásra készítve a jelenlevőket. Az előadók magyarul, németül, franciául tartották meg előadásait, de a külföldi résztvevőkre való tekintettel angol és holland fordítók is segítettek a jobb megértésben. Fellépett a Partiumi Keresztény Egyetem vegyes kórusa, a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet vegyes kórusa, Magyarországról a Corvina Consort kórus, és a Halom dalkör.

Kálvinról már sokféle kiállítást lehetett látni, de olyat, amelyik filatéliai szempontból mutatja be a nagy reformátort, még nem. Most erre is sor kerülhetett, mert Nagyváradra is megérkezett az a bélyeg-kiállítás, amelyben olyan postai kiadványokat lehetett szemügyre venni, amik a világ számtalan pontján kerültek levelekre, képeslapokra, és amelyeket a kiállítás összeállítója, nt. Szegedi László, az Erdélyi Református Egyházkerület generális direktora évtizedek során gyűjtögetett össze.

A konferenciára a Partium Kiadó gondozásában, Szomor Attila borítótervével egy újabb hasonmás-kiadás is napvilágot látott: Misztótfalusi Kis Miklós 1695-ben kiadott Kálvin második Genfi Kátéja jelent meg igényes kivitelben.

Bemutatásra került a Dr. Buzogány Dezső kolozsvári professzor által elkészített új fordítású Intitució is, Kálvin fő műve. A fordító előadásában néhány fontos adatot osztott meg

DR. GAÁL BOTOND DEBRECENI PROFESSZOR LELEPLEZI A KÁLVIN JÁNOS EMLÉKTÁBLÁT A PARTIUMI KERESZTÉNY EGYETEM UDVARÁN

e hatalmas művel kapcsolatosan, és kitért a fordítás alázatos munkája során szerzett számos tapasztalatára is.

Az egyik legnagyobb érdeklődést kiváltó előadást Dr. h.c. Eberhard Bush, németországi nyugalmazott professzor tartotta, aki a nemzetközi teológiai világban Karl Barthról írt egyedülálló művével vált ismertté. Az idős professzor fiatalos lendülettel és lelkesülettel osztotta meg gondolatait Kálvinról.

Fontos volt hallani Dr. Huszár Páltól, a Pápai Református Teológia tanárától, hogy a kálvini tanok milyen sorfordulatot jelentettek a mohácsi vész után a magyarság életében. A végveszélyben, a szakadék szélére sodródott nemzet számára a reformátori tanok jelentették a kiutat, a felismerést, hogy hogyan tovább.

Kálvin Erdélyre gyakorolt jótékony hatásáról, és az erdélyi kálvinista sajátosságokról Tőkés László EP-képviselő értekezett, a konferenciát pedig DSc. Dr. Gaál Botond debreceni professzor előadása zárta, akinek a konferencia címét is köszönhetjük.

A Deák Árpád képzőművész által készített Kálvin bronzplakett a Partiumi Egyetem udvarán került felavatásra, tovább gazdagítva ezzel a folyamatosan gyarapodó arcképek sorát.

A konferencia összes előadása az idej esztendőben egy kötet formájában fog megjelenni, Dr. Pálfi József teológiai tanár szerkesztésében. Ez is hozzásegíthet minden érdeklődőt ahhoz, hogy tovább kutassa, és önnön lelki arcán felfedezhesse a kálvini vonásokat.

KULCSÁR ÁRPÁD

FRICSKA

Egyszer egy atyafi felszállt a vonatra, és megállt a folyosón. Elindult a vonat, minden utas kényelmesen elhelyezkedik, de az atyafi csak áll rendületlenül a folyosón, az ajtó mellett. Jön a jegykezelő és megszólítja:

– Miért nem ül le, bátyám, sok üres hely van!

– Nem ülök le, fiam – válaszolja türelmetlenül az atyafi –, mert estére Kolozsvárra kell érnem, és nagyon sietek!

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Szerkesztőbizottság: Ghitea-Szabó József-Levente, Tótos Beata, Oroszi Kálmán, Rác Ervin, Tokár Sándor, Wagner Erik.
Felelős szerkesztő: Visky István. **Tördelőszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Szerkesztőség:** 410001 Nagyvárad, Moscovoi (Szlágyi Dezső) u. 14. sz. Tel.: 0726-242824, 0259-416067. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám Nyomdájában. **Felelős vezető:** Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkesítő hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.